

РЕШЕНИЕ

№ 105.13

гр. София, 13.08, 2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИЯТ АПЕЛАТИВЕН СЪД, търговско отделение,
3 състав, в публичното заседание на деветнадесети март през
две хиляди двадесет и първа година, в състав :

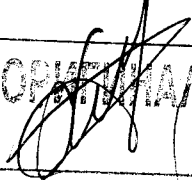
ПРЕДСЕДАТЕЛ : ТЕОДОРА КРЪСТЕВА
ЧЛЕНОВЕ : ИВАЙЛО МЛАДЕНОВ
СВЕТЛИН МИХАЙЛОВ

при секретаря Нина Вьонг, разгледа докладваното от съдия
Младенов т.д.н. № 6010 по описа за 2019 г. и за да се произнесе,
съдът взе предвид следното :

Производството е по чл. 258 и следващите от ГПК, във
връзка с чл.613а, ал.1 и чл.633, ал.1 от ТЗ.

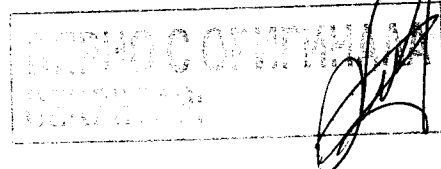
Образувано е по въззивни жалба на Националната аген-
ция за приходите и „Еко Глобал Инвест“ ЕООД чрез пълно-
мощника му адв. Николай Яновски от БЛАК срещу решение
№ 1486 от 13.07.2017 г., постановено по т.д.н. № 1816/2017 г. на
Софийски градски съд, VI т.о., 17 състав, с което е отхвърлена
молбата по чл. 625 от ТЗ на първоначалния кредитор Нацио-
нална агенция за приходите и на присъединения по реда на
чл. 692, ал. 4 от ТЗ такъв „Еко глобал инвест“ ЕООД, за откри-
ване на производство по несъстоятелност поради неплатежос-
пособност по отношение на „Санатит“ ЕООД- гр. София.

В жалбата на Националната агенция за приходите се
твърди, че основната част от краткотрайните активи на дру-
жеството през изследвания период от 2014 г. до 2017 г. предс-
тавява вземания на длъжника към трети лица, които към

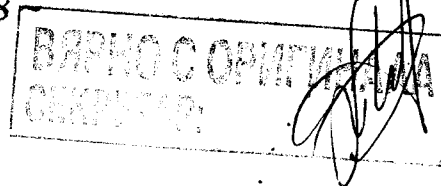
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
СЕКРЕТАР:

2014 г. са 42,91 % от общата стойност на активите, към 2015 г. - 95,94% , към 2016 г. - 97.04% и към 2017 г. 98,35 %, като почти всички вземания присъстват в годишните финансови отчети на дружеството за повече от една счетоводна година, а голямата част от тях е включена в тях през целия изследван от експертизата период. Посочено е, че краткотрайните активи са със срок на използване до 1 година, от което следва, че и краткосрочните вземания са със срок на събиране до 360 дни, а оттам- че голяма част от вземанията на дружеството неправилно са квалифицирани и осчетоводени като краткосрочни, вместо като дългосрочни такива. Изложено е, че изчислявайки коефициентите за ликвидност на база действителния размер на краткосрочните вземания, като част от краткотрайните активи на „Санатит“ЕООД, вещото лице по приетата в първоинстанционно производство съдебно-счетоводна експертиза е дало допълнително заключение, видно от което, през целия изследван период всички коефициенти на ликвидност са под установените референтни стойности и с трайна тенденция към понижение. Наведен е довод, че липсата на събираемост на краткосрочните вземания за период до 1 година води до невъзможност те да бъдат трансформирани в парични средства, с които ответното дружество да посрещне краткосрочните си задължения, което потвърждава наличието не само на твърдяното от агенцията основание за откриване на производство по несъстоятелност по чл. 608. ал. 1, т. 2 от Търговския закон, но и на презумпцията по чл. 608. ал. 3 от ТЗ по отношение на длъжника „Санатит“ЕООД. Формулирано е искане за отмяна на обжалваното решение и за постановяване на друго, с което съдът да обяви неплатежоспособността на „Санатит“ЕООД и да определи началната ѝ дата; да открие производство по несъстоятелност на длъжника, да назначи временен синдик, и да насрочи първото събрание на кредиторите.

Във въззивната жалба на присъединения по реда на чл. 629, ал. 4 от ТЗ кредитор „Еко Глобал Инвест“ЕООД е изложено, че за да направи извод за платежоспособност на длъжника, първоинстанционният съд се е позовал на коефициентите за обща и бърза ликвидност, определени в заключението на експертизата въз основа на данните от финансовите отчети на

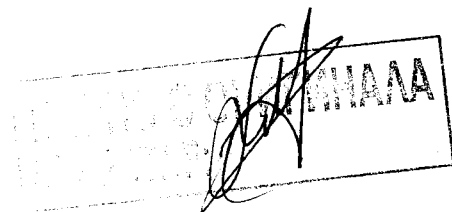

дружеството, без да е била проверена верността на отразените в отчетите данни, тъй като ответникът не е представил на експертизата всички необходими счетоводни документи, съгласно изявлението на вещото лице, направено в съдебно заседание. Наведен е довод, че съдът не е съобразил разпоредбата на чл. 608, ал. 4 от ТЗ, която презюмира неплатежоспособността, ако по изпълнително производство, образувано за изпълнение на влязъл в сила акт на кредитора, подал молба по чл. 625, вземането е останало изцяло или частично неудовлетворено в рамките на 6 месеца след получаване на поканата или на съобщението за доброволно изпълнение. Посочено е, че за събиране вземанията на „Еко Глобал Инвест“ЕООД срещу длъжника са образувани изпълнителни дела по описа на ДСИ при районен съд- гр. Видин, а именно : № 20151320402065, № 20151320401067, № 20151320402077, № 20151320403038, № 20151320403037 и № 20151320401132, задълженията по които не са погасени към датата на подаване на молбата на „Еко Глобал Инвест“ЕООД за присъединяване по чл. 629, ал. 4 от ТЗ. Наведен е довод, че съдът не е съобразил допълнителното заключение на съдебно-счетоводната експертиза, в което коефициентите за ликвидност са изчислени въз основа на действителния размер на краткосрочните вземания, като част от краткотрайните активи на „Санатит“ЕООД, чиито стойности през целия изследван период са под установените референтни такива и с трайна тенденция към понижение, като към 31.12.2014 г. коефициентът за обща ликвидност е 0.754, към 31.12.2015 г. - 0.118, към 31.12.2016 г. - 0.0604 и към 31.12.2017 г. - 0.032, а видно от таблицата на стр. 14. от допълнителното заключение, останалите коефициенти за ликвидност също са значително под референтните стойности. Изложено е, че първоинстанционният съд не взел предвид действителната ниска ликвидност на краткотрайните активи, която в случая е обусловена от липсата на събираемост на краткосрочните вземания за период до 1 година, която води до невъзможност, те да бъдат трансформирани в парични средства, с които ответното дружество да посрещне краткосрочните си задължения, което потвърждава наличието на твърдяното от първоначалния и от присъединения кредитор основание за откри-

ване на производство по несъстоятелност на длъжника, поради неплатежоспособност. Направено е искане за отмяна на обжалваното решение и за постановяване на друго, с което молбата на присъединения кредитор за откриване на производство по несъстоятелност да бъде уважена.

Длъжникът „Санатит“ЕООД оспорва въззивните жалби. В писмения отговор, подаден по реда на чл. 263, ал. 1 от ГПК чрез пълномощника му адв. Вучева се твърди, че първоинстанционният съд правилно е изключил от структурата на краткотрайните активи вземанията, посочени в мотивите на решението, както и че няма основание другата част от осчетоводените краткосрочни вземания да бъдат изключени от стойността на краткотрайните активи. Наведен е довод, че за част от осчетоводените парични вземания на „Санатит“ЕООД е невъзможно да се установи датата на настъпване на техния падеж, като поради липсата на информация за това кога е уговорено изпълнението на задължението за плащането им, липсва способ, чрез който да се определи дали могат да бъдат събрани на падежа или в краткосрочен план след него, а именно в срок от една година, поради което правилно са включени в структурата на краткотрайните активи. Посочено е, че падежите на задълженията за заплащане на част от вземанията настъпват през 2014 г. и през следващите счетоводни години, поради което съдът правилно е приел, че дори и някои от тях да не са платени на падежа и да е налице забава на задължените по тях лица, към 31.12.2015 г., тя все още не е толкова продължителна, за да може да се заключи, че е невъзможно за „Санатит“ЕООД да получи дължимото в кратък период от време. Затова се поддържа, че невъзможността на „Санатит“ ЕООД да погасява своите краткосрочни задължения към кредиторите, която е била налице към 31.12.2014 г., не е била трайна и е преодоляна към 31.12.2015 г., когато финансовото състояние на дружеството се е подобрило. Посочено е, че към съответните дати краткосрочните активи на длъжника не са били достатъчни да покрият изцяло краткосрочните му задължения, но са били приблизително равни на тях, съответно към 31.12.2015 г. те са били достатъчни за погасяване на 91.5 % от задълженията му, при коефициент за обща ликвид-

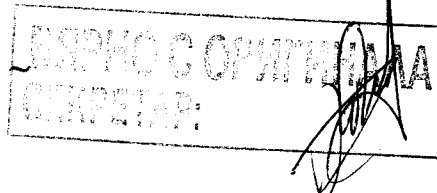

ност от 0.915, към 31.12.2016 г. те са били достатъчни за погасяване на 99.99 % от тях, при коефициент за обща ликвидност от 0.99992 и към 31.12.2017 г. - на 96 % при коефициент за обща ликвидност от 0.9600, като във всички случаи коефициентите са под минималната референтна стойност, но са много близки до нея. Поддържа се, че публичните вземания на Националната агенция за приходите са установени само с декларации по ДДС, годишната данъчна декларация и декларациите за установяване на осигурителни задължения, които са основание за заплащане на публичноправните задължения, но не да се считат за окончателно установени. Наведен е довод, че доколкото предявените от НАП вземания са предварително установени само със справки-декларации, но не и окончателно с ревизионен акт, тези публични вземания не са основание за откриване на производство по несъстоятелност, по смисъла на чл. 608, ал. 1, т. 2 от ТЗ. Формулирано е искане за потвърждаване на обжалваното решение.

Съдът, като прецени доводите на жалбоподателя, във връзка с доказателствата по делото, съобразно чл. 235 от ГПК, във връзка с чл. 273 от ГПК и чл. 621 от ТЗ, приема следното :

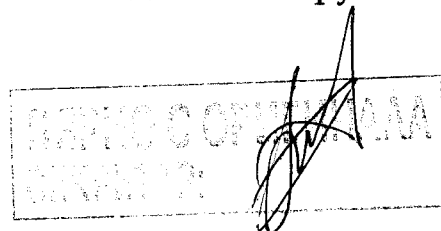
Въззивните жалби са подадени в процесуално- преклузивния срок по чл. 63З, ал. 2 от ТЗ, срещу валиден и допустим съдебен акт и от надлежно легитимирани лица с правен интерес от обжалването, поради което са процесуално допустими.

В нормата на чл. 608, ал. 1 от ТЗ неплатежоспособността на търговеца, като основание за откриване на производство по несъстоятелност по отношение на него е дефинирана от обективна страна чрез *алтернативно посочените основания* за възникване на изискуемите парични задължения, които длъжникът не е в състояние да изпълни, а именно : 1. парично задължение, породено от или отнасящо се до търговска сделка, включително нейната действителност, изпълнение, неизпълнение, прекратяване, унищожаване и разваляне, или последиците от прекратяването ѝ, или 2. публичноправно задължение към държавата и общините, свързано с търговската му дейност, или 3. задължение по частно държавно вземане, или

4. задължение за изплащане на трудови възнаграждения към най-малко една трета от работниците и служителите, което не е изпълнено повече от два месеца. Невъзможността на длъжника за изпълнение на парични задължения, които са възникнали от друго основание, различно от изчерпателно и ограничително изброените в цитираната норма такива не обуславя извод за неплатежоспособност на длъжника и предполага отхвърляне на молбата като неоснователна.

От данните по делото е установено, че „Еко Глобал Инвест“ ЕООД се легитимира като присъединен по реда на чл. 629, ал. 4 от ТЗ кредитор в производството по несъстоятелност, образувано по молбата на Националната агенция за приходите, с вземания в общ размер от 33 699.94 лв., представляващи обезщетения за незаплатено трудово възнаграждение, съответно в размер на 12 032.05 лв., дължимо по прекратен трудов договор от 16.01.2014 г., установено с влязло в сила решение, което е придобито с договор за цесия, сключен на 24.11.2016 г. с цедента Красимира Стефанова Павлова и в размер на 21 667.89 лв., представляващи обезщетение за незаплатено трудово възнаграждение по прекратен трудов договор от 20.04.2012 г., установено с влязло в сила решение, придобито с цесионен договор от 24.11.2016 г., сключен с цедента Валери Кирилов Йорданов. Съгласно чл. 608, ал. 1, т. 4 от ТЗ, неизпълнението на задълженията за изплащане на трудови възнаграждения е основание за откриване на производство по несъстоятелност при наличието на *две кумулативно предвидени предпоставки*, първата от които е свързана с персоналният обхват на кредиторите по него, а именно неизпълнението да е допуснато към *най-малко една трета от работниците и служителите на длъжника*, а втората - с продължителността на забавата повече от два месеца от падежа на задължението за плащане. Според изричната в този смисъл разпоредба на чл. 608, ал. 1, т. 4 от ТЗ, основание за откриване на производство по несъстоятелност е само неизпълнението на задължението за заплащане на *трудовето възнаграждение, но не и на произтичащото от неизпълнението на това задължение обезщетение* за мораторните вреди в размер на законната лихва, нито на специалните обезщетения по Кодекса на тру-

да, съответно по чл. 224 от КТ, дължимо за неползван отпуск или по чл. 220 от КТ за неспазено предизвестие при прекратяване на трудовото правоотношение. На следващо място, вземанията за незаплатено трудово възнаграждение представляват основание за откриване на производство по несъстоятелност само когато неизпълнението засяга *поне една трета от работниците и служителите на съответния работодател*, като съобразно чл. 625, ал. 1 in fine от ТЗ активно легитимирана да поиска откриване на производство по несъстоятелност срещу длъжника на това основание е само Изпълнителната агенция „Главна инспекция по труда“. Акцесорните вземания за обезщетяване на мораторните вреди от неизпълнението на задължение за заплащане на трудово възнаграждение не представляват и такива, които произтичат или се отнасят до търговска сделка. Вземанията, които присъединеният кредитор „Еко Глобал Инвест“ ЕООД е придобил от две физически лица с цесионни договори не могат да се субсумират под хипотезите на чл. 608, ал. 1 от ТЗ, поради което неизпълнението на задължението за заплащането им не представлява основание за откриване на производство по несъстоятелност по отношение на длъжника, а оттам - не е от естество да обоснове активната материалноправна легитимация на „Еко Глобал Инвест“ ЕООД в производството по чл. 625 и следв. от ТЗ. По тези съображения в частта, с която е отхвърлена молбата на „Еко Глобал Инвест“ ЕООД за откриване на производство по несъстоятелност по отношение на „Санатит“ ЕООД, обжалваното решение следва да бъде потвърдено.

По въззивната жалба на Националната агенция за приходите настоящият въззивен състав намира следното :

Според молбата на Националната агенция за приходите, публичноправните задължения на „Санатит“ ЕООД произтичат от незаплатени данъци, установени с декларации, подадени от самото дружество по реда на ЗДДС, ЗКПО и ЗДФЛ. Неоснователно е възражението на длъжника, инвокирано в отговора на въззивната жалба, че публичните вземания, с които НАП се легитимира като молител в производството по чл. 625 от ТЗ не са окончателно установени по основание и размер, тъй като установяването им със справките-декларации,

на които се позовава кредиторът, е само предварително, което е основание за заплащане на публичноправните задължения, но не и такова те да се считат за окончателно установени. Действително, в глава XIV от ДОПК са предвидени два способа за установяване на публичноправни задължения : предварително установяване, регламентирано в раздел I и установяване с ревизионен акт (раздел II, чл. 108 и следв. от ДОПК). Предварителното установяване се осъществява чрез съставяне на декларация, с която задълженото лице само изчислява основата и дължимия данък и/или задължителните осигурителни вноски, които се внасят в сроковете, определени в съответния закон (чл. 105 от ДОПК), с възможност за извършване на служебни корекции, когато в декларацията по чл. 105 се установят несъответствия, засягащи основата за данъчното облагане или изчисляването на задължителните осигурителни вноски или размера на задължението, които не са отстранени по реда на чл. 103. Съгласно чл. 107, ал. 1 от ДОПК, когато органът по приходите установява размера на дължимия данък или осигурителната вноска въз основа на подадена от задълженото лице декларация, *задължението подлежи на внасяне в срока, предвиден в съответния закон.* От това следва, че възможността за окончателно установяване на публичното задължение с ревизионен акт *не отлага неговото изпълнение*, респ. не препятства изпадането на длъжника в забава, с изтичането на срока за изпълнение. Решението за откриване на производство по несъстоятелност не формира сила на пресъдено нещо по отношение на вземането, с което кредиторът обосновава активната си легитимация по молбата с правно основание чл. 625 от ТЗ. Неговото окончателно установяване се извършва след откриване на производството по несъстоятелност при предявяване на вземанията по реда на чл. 685 и следв. от ТЗ чрез предвидените от закона способности - оспорване на списъка с приетите вземания чрез възражение по чл. 690 от ТЗ и с исковете с правно основание чл. 694 от ТЗ. В този смисъл е и нормата на чл. 687, ал. 2 от ТЗ, според която синдикът вписва служебно в списъка на предявените вземания *установеното с влязъл в сила акт публично вземане.* По аргумент а *contrario* от цитираната норма следва, че от установяване на

публичното задължение с влязъл в сила ревизионен акт *възниква задължение на синдика за служебното му вписване в списъка на предявените вземания, но липсата на такъв акт не пречи откриването на производство по несъстоятелност по отношение на длъжника, когато публичните вземания са установени със съставени от самия него справки-декларации.* Съдът съобрази също, че длъжникът не е оспорил посочените в молбата на НАП по чл. 625 от ТЗ публични вземания, установени със съставени от самия него справки-декларации, нито по основанията за възникването им, нито по размер. По горните съображения, настоящият въззивен състав намира за установена по делото активната материалноправна легитимация на Националната агенция за приходите, обоснована с непогасените от длъжника публични вземания.

Като основание за откриване на производство по несъстоятелност неплатежоспособността е обективно и трайно състояние на невъзможност длъжникът да погасява паричните си задължения, изчерпателно изброени в чл. 608, ал. 1, т. 1-4 от ТЗ, което намира икономически израз в съотношението между стойността на краткотрайните активи и тази на краткосрочните задължения, обективизирано в коефициентите за ликвидност- обща, бърза, незабавна и абсолютна, като количествени характеристики на способността на длъжника да погасява текущите си (краткосрочни) задължения с краткотрайните си активи, които в случаите, когато стойността им е под единица, представляват индигия за влошено финансово състояние на дружеството. Изводът за състоянието на неплатежоспособност по смисъла на чл. 608, ал. 1 от ТЗ, се основава на анализ на финансово-икономическото състояние на предприятието за установяване дали разполага с достатъчно налични краткотрайни активи, с които да посрещне краткосрочните/текущи задължения, на база *реалната ликвидност от икономическа гледна точка на тези активи, изразяваща се във възможността им да се преобразуват за кратък период от време в парични средства* на цена, близка до справедливата пазарна стойност. Краткотрайни или текущи активи на предприятието са онези, които участват в дейността му в рам-

ките на един отчетен период, *а очакваната от него икономическа изгода се реализира до една година*. Затова преценката за обема на краткотрайните активи и способността им да послужат за погасяване на краткосрочните задължения се извършва въз основа на тяхната *действителна ликвидност*, като се изследва дали текущите активи могат да се реализират съобразно присъщата за съответния вид актив обращаемост, която зависи и от отрасловия сектор на икономиката, в който работи предприятието. В съдебната практика трайно се приема, че наличието на краткотрайни активи само по себе си не означава, че чрез тях предприятието може да формира входящи парични наличности, защото тези активи може да не са реално ликвидни, заради липсата на търсене на пазара на конкретните материални запаси или краткосрочни инвестиции, съответно, *поради несъбираемост или обезценка на краткосрочните вземания*. Ето защо, ако актив от оборотния капитал не може да бъде реализиран в парични средства, показателят ликвидност, при изчисляването на който е включен този актив, не дава реална картина на способността на предприятието да осъществи текущите плащания към кредиторите си, като в този случай предприятието следва да е в състояние да посрещне краткосрочните си задължения чрез останалите елементи на краткосрочните активи.

В случая от първоначалното заключение на назначената в първоинстанционно производство съдебно-счетоводна експертиза е установено, че основната част от краткотрайните активи на дружеството за изследвания период представляват вземания (42,91% от общата стойност на активите за 2014 г. до 98,35% от общата стойност на активите през 2017 г.), преобладаваща част от които произтичат от договори за заем, сключени с трети лица. Експертизата е установила, че през изследвания период паричните средства, на дружеството намаляват значително от 15 264 хил. лева (от тях 14 949 хил. лева касова наличност) към края на 2014 г., до 285 хил. лева към края на 2017 г., като същевременно, през същия период 2014 г.-2017 г. значително *нараства периодът на събиране на вземанията* на „Санатит“ ЕООД към трети лица- съответно към 31.12.2014 г.- 101 дни, към същата дата на 2015 г.- 386.4 дни, към 2016 г.-

571.7 дни и към 2017 г.- 3093.7 дни. Като е съобщила данните за размера на краткотрайните активи от съставените от „Санатит“ ЕООД баланси, експертизата е дала следното заключение за показателите за ликвидност на дружеството пред периода 2014 г.-2017 г. : I. Коефициентът за обща ликвидност като съотношение между краткотрайните (текущи) активи и краткосрочните задължения, е съответно към 31.12.2014 г.- 0,7545, към 31.12.2015 г.- 1,3056, към 31.12.2016 г.- 1,2905 и към 31.12.2017 г.- 1,2939. II. Коефициентът за бърза ликвидност, представляващ съотношение между паричните средства, инвестициите и вземанията от една страна и текущите пасиви от друга, е съответно към 31.12.2014г.- 0,6920; към 31.12.2015 г.- 1,2797; към 31.12.2016 г. - 1,2710 и към 31.12.2017 г.- 1,2773; III. Коефициент на незабавна ликвидност- съотношение между паричните средства и вземанията от една страна и текущите пасиви от друга : към 31.12.2014 г.- 0,6920; към 31.12.2015 г.- 1,2797; към 31.12.2016 г.- 1,2710 и към 31.12.2017 г.- 1,2773; IV. Абсолютна ликвидност- съотношение между паричните средства от една страна и текущите пасиви от друга : към 31.12.2014 г.- 0,3682 ; към 31.12.2015 г.- 0,0271; към 31.12. 2016 г.- 0,0187 и към 31.12.2017г.- 0,0048. При тези данни, вещото лице е направило извод, че за изследвания период от 2014 г. до 2017 г. коефициентите, свързани с общата, бърза и незабавна ликвидност са на високо ниво и осигуряват покритие на текущите задължения. Същевременно, експертизата е констатирала, че коефициентите за абсолютна ликвидност, които сочат съотношението между наличните парични средства и текущите пасиви, с изключение на 2014 г., са на много ниско ниво и показват, че при забавено събиране на вземанията си, дружеството може да изпадне в затруднения да погасява текущите си пасиви. В първоинстанционно производство е прието и допълнително заключение на експертизата, със задача да даде заключение за показателите за ликвидност на „Санатит“ ЕООД, като при изчисляването им, като краткотрайни активи бъдат съобразени само вземанията, които са със срок на събиране до 360 дни. Според това заключение, показателите за ликвидност на предприятието на длъжника са следните :

I. Коефициент за обща ликвидност към 31.12.2014 г.- 0.7545; към 31.12.2015 г.- 0.1182; към 31.12.2016 г.- 0.0604 и към 31.12.2017 г.- 0.0324; II. Коефициент за бърза ликвидност (съотношение между паричните средства, инвестициите и вземанията към текущите задължения) и коефициент за незабавна ликвидност (съотношение между парични средства и вземания спрямо текущите задължения)- към 31.12.2014 г.- 0.6920; към 31.12.2015 г.- 0.0923; към 31.12.2016 г.- 0.0409 и към 31.12.2017 г.- 0.0158 и коефициент на абсолютна ликвидност (съотношение между паричните средства и текущите активи) съответно към 31.12.2014 г.- 0.3682; към 31.12.2015 г. - 0.0271; към 31.12.2016 г.- 0.0187 и към 31.12.2017 г. - 0.0048. Предвид приетите от експертизата референтни стойности, съответно на коефициента на обща ликвидност - по-голяма или равна на 1,5 ; на бърза ликвидност - по-голяма или равна на 1 ; на незабавна ликвидност - по-голяма или равна на 0,5 и на абсолютна ликвидност - по-голяма или равна на 0,2 - 0,25, експертизата е дала заключение, че при този вариант, за целия изследван период дружеството е с много неблагоприятни показатели за ликвидност и при невъзможност за бързо събиране на условно определените дългосрочни задължения, трудно може да посрещне плащанията към доставчици, вкл. публични задължения. В о.с.з. на 13.06.2018 г. при приемане на заключението вещото лице Данаилов е пояснило, че при проверка на данните по счетоводните баланси на ответното дружество и на счетоводните оборотни ведомости, които дават аналитична информация за краткосрочните вземания по съконтрахенти и размер е установило, че няма съвпадение в общия размер на осчетоводените във вторичните счетоводни документи краткосрочни вземания и на сбора на краткосрочните вземания по представените му аналитични справки, като в баланса за всичките години сумата на краткосрочните вземания е по-голяма от тази на краткосрочните вземания по аналитичните справки. Посочило е, че срокът на събиране на вземанията, които са съобразени в заключението е до 361 дни, като всички вземания, които не са събрани в този срок след падежа са изключени от експертизата като краткотрайни активи. Експертът е пояснил, че не е извършвал преценка за събирае-

мост на вземанията, но тяхна обезценка като незаплатени на падежа, не е била начислена и от длъжника, каквато е обичайната счетоводна практика.

В същия смисъл са и заключенията- основно и допълнително на съдебно-счетоводната експертиза, назначена във въззивното производство, извършена от вещото лице Милвена Стоичкова. Според заключението от 30.01.2020 г., при изключване на всички активи, които са със срок на събиране над 360 дни, стойностите на коефициентите за ликвидност на „Санатит“ ЕООД към 31.12.2018г. са на изключително ниско равнище, а именно: 0.0256 - коефициент за обща ликвидност; 0.0094 - коефициент за бърза ликвидност; 0.0089 - коефициент за незабавна ликвидност и 0.0089 коефициент за абсолютна ликвидност. Според експертизата, от тези стойности на коефициентите следва, че *„Санатит“ ЕООД не разполага с оборотни средства за обслужване на текущите си задължения, а ниските стойности на коефициентите са индикатор за трудности при погасяване на текущите задължения, т.е. към датата на баланса дружеството не е било в състояние да погаси изцяло текущите задължения и при забавено събиране на дългосрочните вземания, и без продажба на дълготрайни активи, ще изпадне в затруднение да погасява текущите задължения.* Според същото заключение, към 31.12.2018г. коефициентите за финансова автономност и задлъжнялост са съответно 0.3168- коефициент за финансова автономност и 3.1563 - коефициент за задлъжнялост, от което според вещото лице следва, че и през 2018 г. дружеството е с високи стойности на привлечен капитал и съответно е силно зависимо от кредиторите си, като спрямо предходната година коефициентите за автономност и задлъжнялост към 31.12.2018 г. са влошили своите стойности, доколкото е увеличена задлъжнялостта и зависимостта на дружеството от външни източници на средства.

Според допълнителното заключение на експертизата, по данни от ГФО на „Санатит“ ЕООД, съставен към 31.12.2019 г., стойностите на коефициентите за ликвидност са съответно: 0.9993 - коефициент за обща ликвидност; 0.9835 - коефициент за бърза ликвидност; 0.9825- коефициент за незабавна ликвидност и 0.0132- коефициент за абсолютна ликвидност. При

тези стойности, изчислени по данни от баланса на дружеството, „Санатит“ ЕООД разполага е оборотни средства за обслужване на текущите си задължения. Вещото лице е констатирано, че финансовите активи (предоставени заеми) представляват 97 % от структурата на текущите активи, поради което, при забавеното им събиране дружеството ще изпадне в затруднение да погасява текущите си задължения. Експертизата е дала алтернативен вариант на коефициентите на ликвидност към 31.12.2019 г., *като от състава на текущите активи са изключени всички, които са със срок на събиране над 360 дни.* В този вариант, коефициентите на ликвидност са под референтните стойности, а именно : 0.8461- коефициент за обща ликвидност; 0.8303- коефициент за бърза ликвидност; 0.8293 - коефициент за незабавна ликвидност; 0.0132- коефициент за абсолютна ликвидност. Установено е, че намалението на текущите активи се отразява негативно на ликвидността, тъй като размерът на текущия дълг е по-голям от оборотните средства, с които следва да се покрият задълженията. При алтернативния вариант делът на финансови активи (предоставените заеми) в структурата на текущите активи се запазва висок - 96.45%, *т.е. при забавено събиране на вземанията, произтичащи от предоставените заеми има риск от неплатежеспособност (затруднения при погасяването на текущите задължения в необходимите размери и срокове).* В допълнителното заключение, експертизата е изчислила и коефициентите за финансова автономност и задлъжнялост към 31.12.2019 г. , които са в размер на съответно на 0.1241 на коефициента за финансова автономност и на 8.0608 на коефициент за задлъжнялост, като от техните стойности, вещото лице е направило извод, че към 31.12.2018г. дружеството увеличава своята задлъжнялост и зависимостта си от кредиторите. Уточнено е, че изключването на активите със срок на събиране над 360 дни не оказва влияние върху коефициентите за финансова автономност и задлъжнялост.

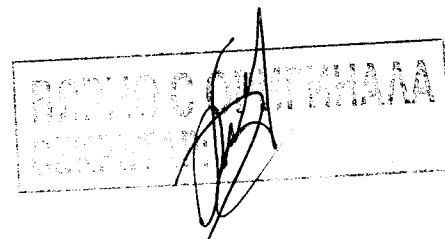
При горните данни, настоящият въззивен състав намира следното :

Дефинитивно краткотрайните активи, когато те са под формата на вземания към трети лица, са такива със срок на

получаване в рамките на 1 година от настъпване на падежа. Действителната им ликвидност е обусловена от възможността за бързото им събиране, с оглед възможността с получените средства да бъдат погасени текущите пасиви (краткосрочните задължения) на предприятието. Непогасяването им в едногодишен срок от падежа (изцяло или на съответната част, когато то изпълнението е уговорено на части, при отлагателни срокове в полза на длъжника), при липсата на данни кредиторът да е предприел действия за принудителното им събиране, включително в рамките на законоустановения срок на погасителната давност, обуславя извод за *липсата на действителна ликвидност на тези вземания, тъй като с дължимите, но незаплатени по тях суми не могат да бъдат погасени текущите (краткосрочни) задължения на търговеца в рамките на периода, през който следва да бъде осъществено изпълнението*. Ето защо тези вземания следва да бъдат изключени като компонент от краткотрайните активи на предприятието при преценката за неговата ликвидност, доколкото е очевидно, че поради непогасяването им в рамките на едногодишния срок от падежа, те не могат да послужат за погасяване на краткосрочните (със същия едногодишен срок на погасяване) задължения на търговеца. По делото е установено, че преобладаваща част от краткотрайните активи на „Санатит“ ЕООД се състои от вземания към трети лица, произтичащи от предоставени кредити. Установено е също, че тези вземания не са заплатени на падежа, респ. в рамките на едногодишен срок, като липсват данни за предприети от кредитора действия по събирането им по принудителен ред в рамките на погасителната давност. Същевременно, от заключението на съдебно-счетоводната експертиза, прието в първоинстанционно производство се установява значително нарастване на периода на събиране на вземанията на „Санатит“ ЕООД към трети лица, през периода 2014 г.-2017 г. от 101 дни към 31.12.2014 г. на 3093.7 дни към 2017 г. От таблица № 2 към заключението на съдебно-счетоводната експертиза от 4.06.2018 г., прието в първоинстанционно производство е видно, че по счетоводни записвания на „Санатит“ ЕООД падежите на вземанията са настъпили съответно през 2013 г., 2014 г. и 2015 г. и към датата на заклю-

чението няма данни те да са били заплатени или събрани по принудителен ред, което обуславя тяхната ниска степен на ликвидност. Неоснователно е възражението на длъжника в отговора на въззивната жалба, че е невъзможно да се установи датата на настъпване на падежа на част от вземанията, доколкото в тежест на длъжника е да установи тяхната действителна ликвидност с оглед перспективите за тяхното погасяване чрез плащане, респ. събиране. Предвид изложеното, настоящият въззивен състав кредитира допълнителното заключение на съдебно-счетоводната експертиза, извършена от вещото лице Данаилов, според което през периода 31.12.2014 г.- 31.12.2017 г. коефициентите за ликвидност на „Санатит“ ЕООД са значително по-ниски от референтните стойности, от което следва, че длъжникът не е бил в състояние с краткотрайните си активи да погаси краткосрочните си задължения. Затрудненията на длъжника нямат временен характер, видно от основното и от допълнителното заключение на назначената от въззивната инстанция съдебно-счетоводна експертиза, според която след подаване на молбата по чл. 625 от ТЗ и по време на висиящността на производството- през 2018 г. и 2019 г., коефициентите за ликвидност на предприятието му остават неблагоприятни и значително под референтните стойности.

По горните съображения, настоящият въззивен състав намира, че след отмяна на обжалваното решение в частта, с която е отхвърлена молбата на Националната агенция за приходите по чл. 625 от ТЗ, следва да бъде обявена неплатежоспособността на „Санатит“ ЕООД. По отношение началната дата на неплатежоспособността съдът съобрази, че за да е налице състояние на неплатежоспособност, не е достатъчно длъжникът да не е заплатил свое изискуемо парично задължение, а да се намира в състояние на обективна и трайна невъзможност да го изпълни. Последователна и непротиворечива е съдебната практика, че началната дата на неплатежоспособност не се свързва с деня, в който е настъпил падежът на което и да било отделно задължение, нито с датата, следваща последното извършено от длъжника погашение чрез плащане на някое от задълженията му към конкретен кредитор или към група кре-

дитори; а следва да бъде определена *въз основа на анализ на цялостното му икономическо състояние*, преценено въз основа на събраните доказателства. В случая съдът намира, че началната дата на неплатежоспособността е 31.12.2014 г., доколкото от допълнителното заключение на съдебно-счетоводната експертиза, извършена от вещото лице Данаилов се установява, че към тази дата, с оглед стойностите на коефициентите за ликвидност, е консолидирана неспособността на длъжника с краткотрайните си активи да погасява краткосрочните си задължения, като това състояние няма временен характер и е продължило вкл. през 2018 г. и 2019 г.

Воден от изложените мотиви, Софийският апелативен съд, търговско отделение, 3 състав

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯВА решение № 1486 от 13.07.2017 г., постановено по т.д.н. № 1816/2017 г. на Софийски градски съд, VI т.о., 17 състав, с което е отхвърлена молбата по чл. 625 от ТЗ на Националната агенция за приходите за откриване на производство по несъстоятелност на „Санатит“ ЕООД И ВМЕСТО НЕГО **ПОСТАНОВЯВА :**

ОБЯВЯВА неплатежоспособността на „Санатит“ ЕООД, с ЕИК 121317720, със седалище и адрес на управление в гр. София, бул. „България“ № 111, сграда „А“, ет. 2, офис 4 и **ОПРЕДЕЛЯ** началната ѝ дата- 31.12.2014 г.

ОТКРИВА производство по несъстоятелност по отношение на „Санатит“ ЕООД.

НАЗНАЧАВА за временен синдик на „Санатит“ ЕООД Елвира Гроник Танчева, утвърдена със заповед № ЛС-04-72 от 21.02.2006 г., обн. ДВ, бр.16 от 2006 г. и заповед № ЛС-04-77 от 22.05.2001 г., обн. ДВ, бр. 48 от 2001 г., с адрес : гр. София, ул. „Княз Борис I“ № 71, партер, тел. 9863369 и определя възнаграждението му в размер на 1000 лв. месечно, считано от датата на встъпването му в длъжност.

СВИКВА първо събрание на кредиторите на „Санатит“ ЕООД на 22.09.2021 г. от 14.00 ч. в сградата на Съдебната палата в гр. София, с дневен ред по чл. 672 от ТЗ.

ПОТВЪРЖДАВА решението на Софийския градски съд

в частта, с която е отхвърлена молбата на присъединения по реда на чл. 629, ал. 4 от ТЗ кредитор „Еко глобал инвест“ ЕООД, с ЕИК 203968730, със седалище и адрес на управление в гр. Видин, ул. „Димитър Цухлев“ № 13, ап. 5.

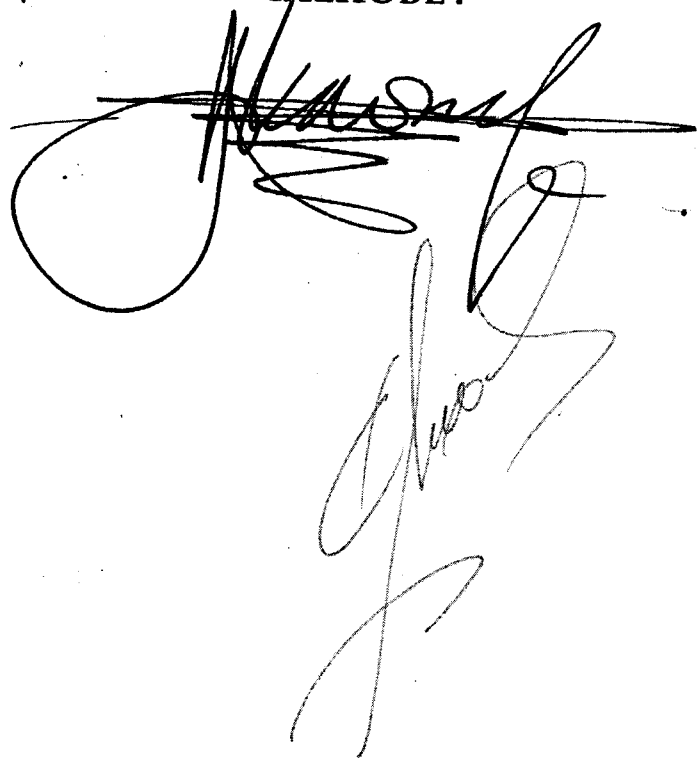
ОСЪЖДА, на основание чл. 620, ал. 1 от ТЗ, Санатит“ЕООД, с ЕИК 121317720, да заплати по сметката на Софийския градски съд държавна такса по чл. 24, ал. 1, т. 2, във връзка с ал. 2 от Тарифата за държавните такси, които се събират от съдилищата по ГПК, в размер на 250 лв., а по сметката на Софийския апелативен съд- държавна такса в размер на 125 лв., платима от масата на несъстоятелността при разпределение на имуществото.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния касационен съд в 7-дневен срок от вписването му в търговския регистър, при наличие на предпоставките по чл. 280, ал. 1 и ал. 2 от ГПК.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ:

ВЕРНО С ОРИГИНАЛА
СЕКРЕТАР:

